

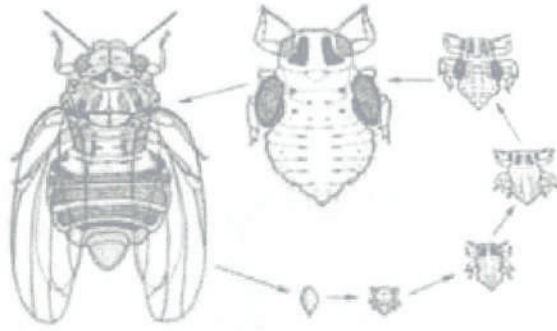

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

GÜN DERECE METODU

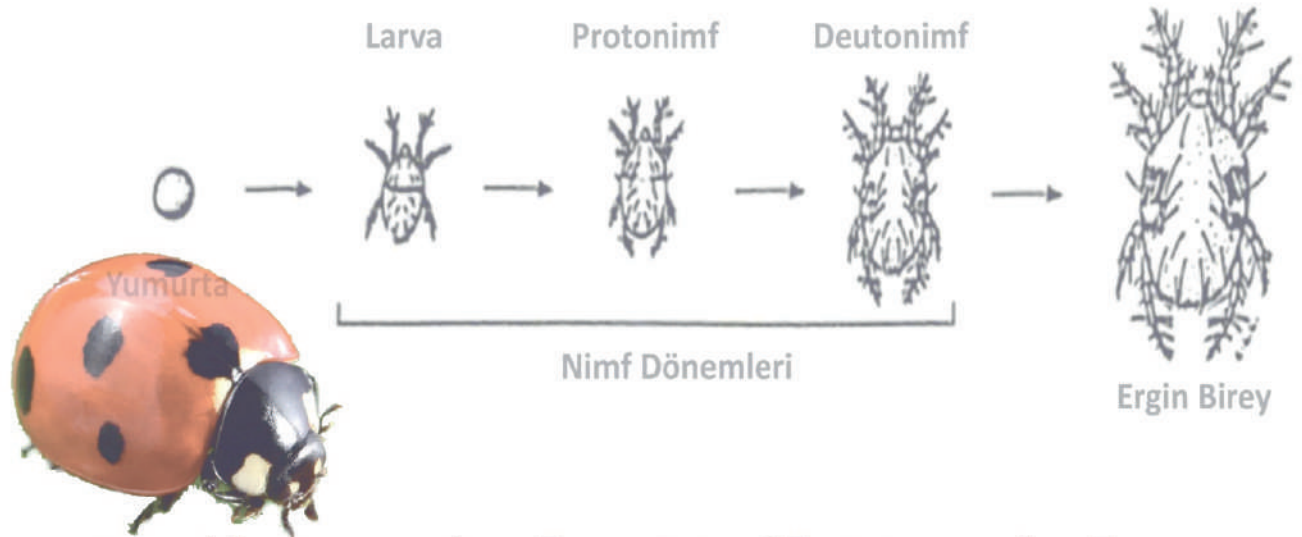

ile

TURUNÇGİL ZARARLILARININ

Ekonomik ve Sürdürülebilir Yönetimi

YEŞİL DEVRİMDEN YEŞİL MUTABAKATA

Adana • 2026

TAKDİM

Dünyadaki turunçgil üreticisi ülkelerde son yıllarda ortaya çıkan yeni zararlılara karşı tedbiren ve mevcut zararlılarında ekonomik olarak yönetilebilmesi, bugüne kadar bilerek veya bilmeyerek tahrip ettirilen bahçe içi ekolojik dengenin yeniden tesisi ile mümkün olabilmektedir.

Sayın Bakanımız İbrahim YUMAKLI'nın talimatı üzerine Sayın Adana Vali Yardımcısı Abdullah ŞAHİN'in desteği, Muharrem SELÇUK'un koordinasyonu ile Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ, Güven ERİŞ, Lerzan ERKİLİÇ ve Mehmet MÜHÜR'den müteşekkil heyet tarafından Gün-Derece metodu kullanılarak, Turunçgillerde zararlıların yönetimi amacıyla hazırlanan bu kitap, sektördeki tüm bireylerin istifadelerine sunulmuştur.

Turunçgil üretiminin devamlılığını sağlamak için hazırlanan bu bilgilendirme ve uygulama dökümanındaki tavsiyelere uyulması mecburiyeti hasıl olmuştur.

Editör: Miraç YAYLA

Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürü

İ Ç İ N D E K İ L E R

Turunçgillerde Kırmızı Örümcek	1
Turunçgillerde Yaprakbiti.....	2
Turunçgillerde Çiçek Thrips'i	3
Turunçgillerde Limon Çiçek Güvesi.....	4
Turunçgillerde Unlubiti.....	5
Turunçgillerde Kırmızı Kabuklu Bit.....	6
Turunçgillerde Koşniller (Gri, Yıldız ve Yumuşak Koşnil-Zeytin Karakoşnili-Kanlıbalsıra)	7
Turunçgillerde Pas Böcüsü (Uyuz).....	8
Turunçgil Beyaz Sineği ve Pamuklu	9
Turunçgillerde Yaprak Galeri Güvesi.....	10
Turunçgillerde Akdeniz Meyve Sineği	11
Turunçgillerde Biber Thrips'i.....	12
Turunçgillerde Empoasca	13
Turunçgillerde Harnup Güvesi ve.....	14
Turunçgillerde Torbalı Koşnil.....	15
Asya Turunçgil Psillidi (ACP)	16
Turunçgillerde Salyangoz	17

TAGEM
ARGE & İNOVASYON

Turunçgillerde Yaprakbiti

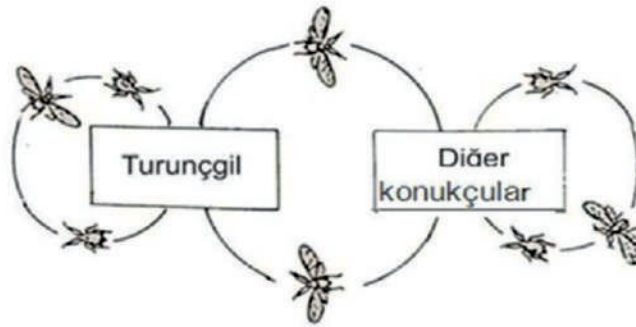
BIYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Genç fidanlarda gelişmeye mani olur.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	<p>Taze sürgün ve yapraklarda emgi yaparak deformasyonlara ve doku bozulmasına sebep olurlar. Yüksek popülasyonlarda ve ilerleyen dönemlerde, salgıladıkları tatlı madde üzerinde oluşan fumajin sebebiyle meyvelerde ve sürgünlerde kirlenmeler meydana gelir.</p> <p>Genç fidanlarda büyüme noktalarına zarar vererek gelişme geriliğine neden olurlar.</p>
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	120 GD
Döl sayısı	Çok sayıda döl verebilir.
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	Sadece taze sürgünlerde koloni oluşturduğu için nisan ayından itibaren sürgünler ve genç yapraklar kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, elementer veya mineral kükürt uygulaması, mineral yazlık yağ uygulaması. (Kükürt uygulamaları 30°C üzerindeki sıcaklıklarda yapılmamalıdır.) (Yağ ve kükürt uygulamaları arasında en az 30 gün beklenmelidir.)

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	--------------	--------------	---------	--------	---------	--------------	-------------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

Gelin böcekleri	<i>Chrysoperla carnea</i> larvası	Yaprakbitlerinin doğada çok sayıda parazitoiti vardır.			Çiçek sinekleri

TAGEM
AR. GE. & İNOVASYON

Turunçgillerde Çiçek Thrips'i

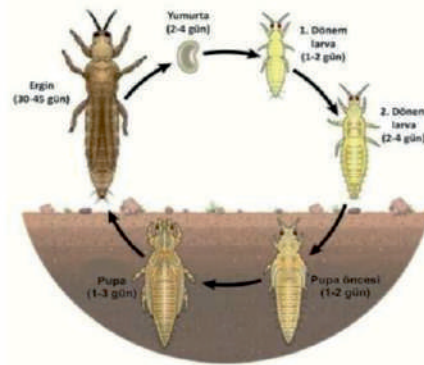
BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

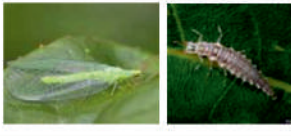

Önemi	Meyve kabuk dokusunda emgi sonucu yara dokusu oluştururlar.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Çiçek thripsleri çok erken dönemde meyve kabuğunda yara dokusu oluşturarak meyvede kalite kaybına sebep olurlar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	200 GD
Döl sayısı	8-10
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	200 GD'den itibaren çiçekler ve özellikle çiçek çanağı içindeki larvalar kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, elementer veya mineral kükürt uygulaması. <p style="color: red;">(Kükürt uygulamaları 30°C üzerindeki sıcaklıklarda yapılmamalıdır.) (Önceden yağ uygulaması yapılmışsa, kükürt uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)</p>

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

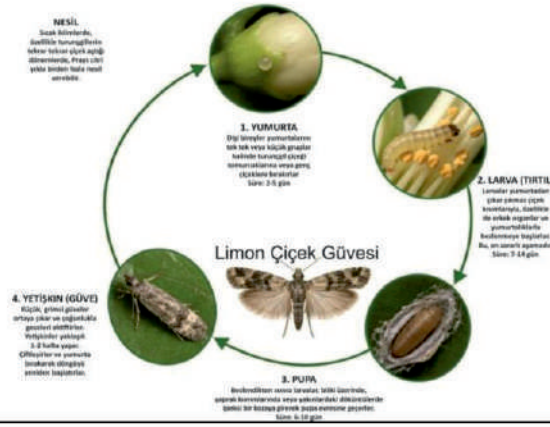
			
Ergin (solda) ve nimf (sağda) <i>Orius sp.</i> thrips ile beslenirken.	<i>Amblyseius cucumeris</i> (solda) ve <i>Amblyseius swirskii</i> (sağda).	<i>Chrysoperla carnea</i> larvası etkili bir thrips avcısıdır.	Ergin <i>Euseius sp.</i> thripsin ergin öncesi dönemi ile beslenirken.

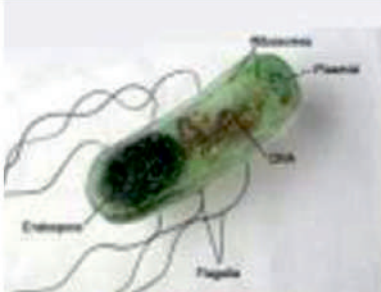

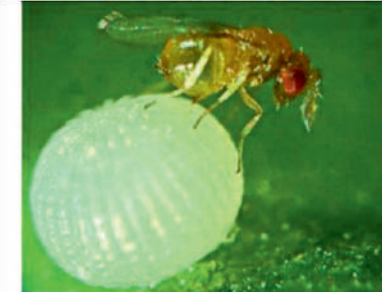
Önemi	Limondaki özellikle ikinci çiçeklerde zarar yaparak meyve tutumuna engel olur.
Zararlı olduğu dönem	Larva dönemleri
Zarar şekli	Ergin güveler limon çiçeklerine yumurta bırakırlar. Yumurtadan çıkan larvalar çiçeklerde beslenir ve meyve tutumuna engel olurlar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	250 - 300 GD
Döl sayısı	1-2
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	250-300 GD'den sonra limon çiçekleri ile çiçek çanaklarında larvaların varlığı kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele, <i>Bacillus thuringiensis</i>

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	--------------	--------------	----------------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

		
<i>Bacillus thuringiensis</i>	<i>Bracon hebetor</i>	<i>Trichogramma sp.</i>

TAGEM
ARGE & İNOVASYON

Turunçgillerde Unlubit

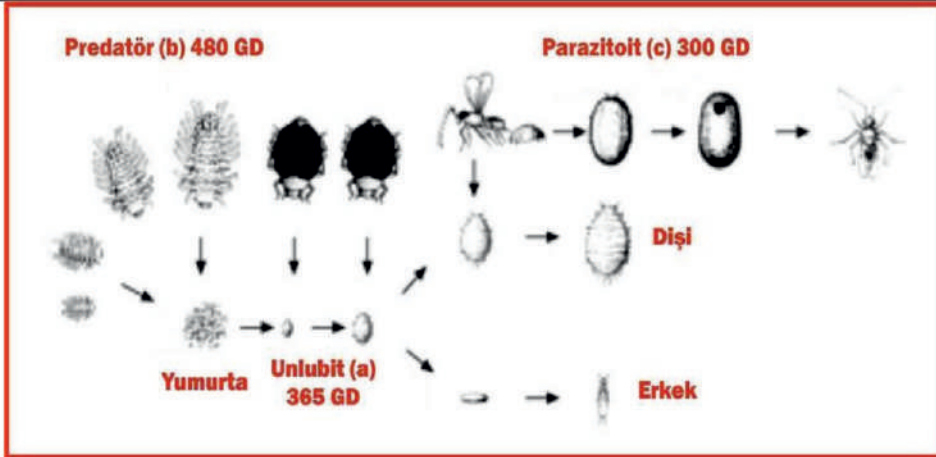
BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Meyveye ve ağaca zarar verir.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Meyvede emgi yaparak meyve kalitesinin bozulmasına sebep olur. Yüksek popülasyonlarda ve ilerleyen dönemlerde salgıladıkları tatlı madde üzerinde oluşan fumajin nedeniyle meyvelerde kalite kaybı oluşturur. Bitişik meyvelerde portakal güvesine konukçuluk yaparak meyve kabuğunun delinmesine yol açar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	365 GD
Döl sayısı	5 - 6
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	365 GD'den itibaren gövdedeki çıkışlar takip edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele ve bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması.

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar, unlubit ile parazitoit ve prototörün yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

<i>Cryptolaemus montrouzieri</i>	<i>Leptomastix dactylopii</i>	<i>Chrysoperla carnea</i>	<i>Sympherobius pygmaeus</i>	<i>Nephus includens</i>	Cecidomyiidae larvası

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

Turunçgillerde Kırmızı Kabuklu Bit

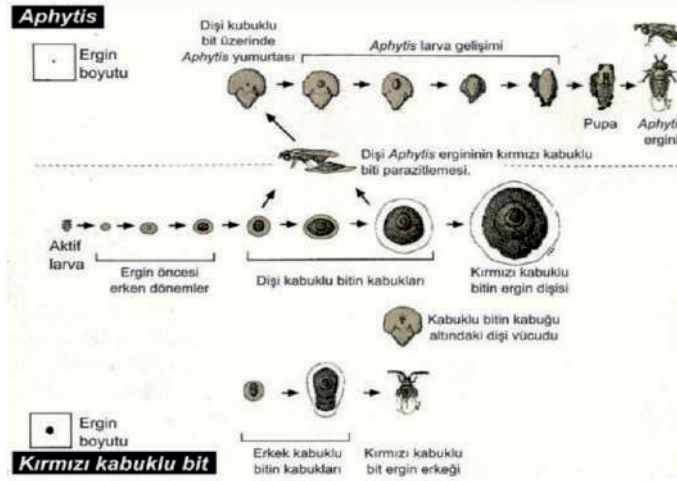
BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

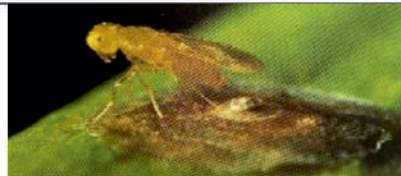
Önemi	Meyve görünümünü ve kalitesini bozar.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Ergin ve ergin öncesi dönemleri meyve kabuğuna zarar verir.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	287 GD
Döl sayısı	4 – 6
Zararının varlığının takibi ve tespiti	287 GD'den itibaren kalın dallar, 2 cm kalınlığındaki taze sürgünler ve meyveler kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele ve bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, mineral yazlık yağ uygulaması. (Önceden kükürt uygulaması yapılmış ise, yağ uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü ile *Aphytis melinus*'un Kırmızı Kabuklu Biti parazitlemesi

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

Aphytis melinus

Comperiella bifasciata

Chilocorus bipustulatus

TAGEM
AR. GE. & İNOVASYON

Turunçgillerde Koşniller (Gri, Yıldız ve Yumuşak Koşnil- Zeytin Karakoşnili-Kanlıbalsıra)

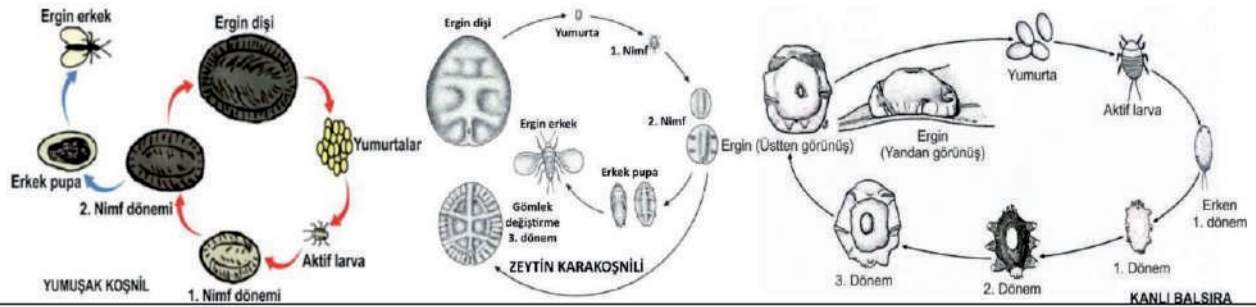
BIYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Ağaç, yaprak ve meyvelerde tahribat yapar.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	İnce dallar ve yapraklarda emgi yaparak salgıladığı tatlı madde üzerinde gelişen fumajin nedeniyle kirlenme ve kalite kaybına neden olurlar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	300-400 GD
Döl sayısı	1-3 (türe göre değişir)
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	300-400 GD'den itibaren ince dallar ve yapraklar kontrol edilmelidir
Mücadele metodu	Bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, ikinci nimf döneminde mineral yazlık yağ uygulaması. (Önceden kükürt uygulaması yapılmış ise, yağ uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	---------------	----------------	--------------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

Scutellista cyanea etkili bir parazitoittir.

Birçok *coccinellid* türü koşniller ile beslenir.

Metaphycus spp. etkili bir parazitoit grubudur.

Önemi	Meyve zararlısıdır.										
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri										
Zarar şekli	Yaprak ve meyvelerde emgi yaparak renk ve doku bozulmalarına sebep olur. 										
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	330 GD 600 GD'ye ulaşıldığında meyveye ekonomik zarar vermeye başlar.										
Döl sayısı	20 – 30										
Zararlılığın varlığının takibi ve tespiti	330 GD'yi takiben ağacın tepelerindeki meyveler ile o bölgedeki yaprakların alt yüzeyinde zararlı tespit araması yapılır.										
Mücadele metodu	Bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, elementer veya mineral kükürt uygulaması. (Kükürt uygulamaları 30°C üzerindeki sıcaklıklarda yapılmamalıdır.) (Önceden yağ uygulaması yapılmış ise, kükürt uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)										
Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü											
Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
											
Ülkemizdeki doğal düşmanları											
											
Phytoseiidae familyasından avcı akarlar.		Stigmaeidae familyasından avcı akarlar.									

TAGEM
AR. GE. & İNOVASYON

Turunçgil Beyaz Sineği ve Pamuklu Beyaz Sinek

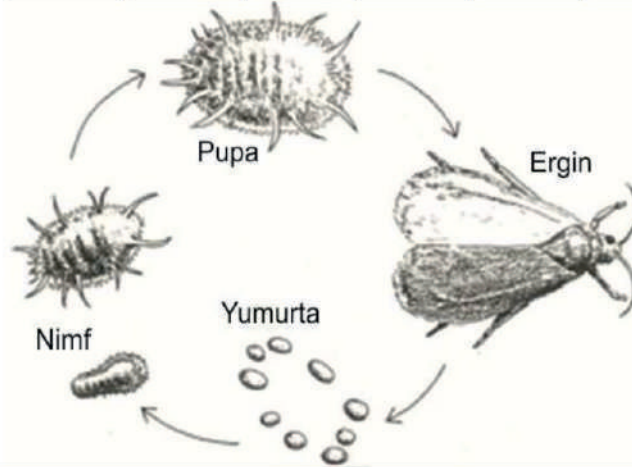
BIYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Yoğun olduğunda yaprakta ve meyvede fumajin oluşturarak kalitesini bozar.
Zararlı olduğu dönem	Ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Yapraklardaki emgileri nedeniyle klorofil kaybı oluşur, yaprakta ve meyvede fumajine sebep olarak kaliteyi bozarlar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	200 GD
Döl sayısı	3-5
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	200 GD'den itibaren yapraklar kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele ve bahçede içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması, fumajini temizlemek için mineral yazlık yağ (0,5 L/100 L su) uygulaması. (Önceden kükürt uygulaması yapılmış ise, yağ uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

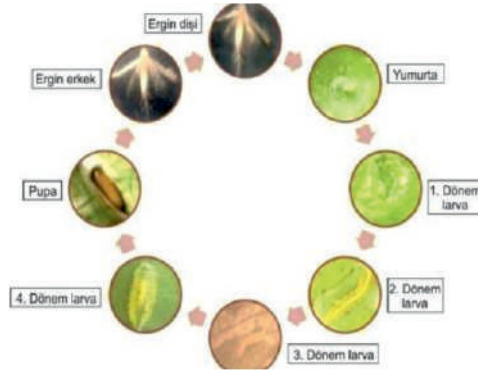
				
<i>Encarsia lahorensis</i>	<i>Serangium parcesetosum</i>	<i>Clitostethus arcuatus</i>	<i>Chrysoperla carnea</i> larvası etkili bir beyaz sinek avcısıdır.	<i>Cales noacki</i>

Önemi	Fidanlarda, taze sürgünlerde zarar yaptığı için önemlidir
Zararlı olduğu	Larva dönemleri
Zarar şekli	Taze sürgünlerdeki yapraklarda galeriler açarak fidanlarda gelişmeyi durdurur
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	180 – 200 GD
Döl sayısı	8-12
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	180 – 200 GD'den itibaren taze sürgün verme dönemlerinde yapraklar kontrol edilmelidir
Mücadele metodu	Gelişmesini tamamlamış, meyveye dönen ağaçlarda mücadele önerilmez. 4 yaşına kadar olan fidanların gelişmesine mani olduğu için doğru zamanda kimyasal mücadele yapılabilir.

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	----------------	---------------	----------------	--------------	-------------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

	
Doğada Encyrtidae ve Eulophidae familyalarına ait parazitoidleri vardır	Chrysoperla carnea larvalarının galeri güvesi larvalarıyla beslendiği gözlenmiştir

TAGEM
ARGE & İNOVASYON

Turunçgillerde Akdeniz Meyve Sineği

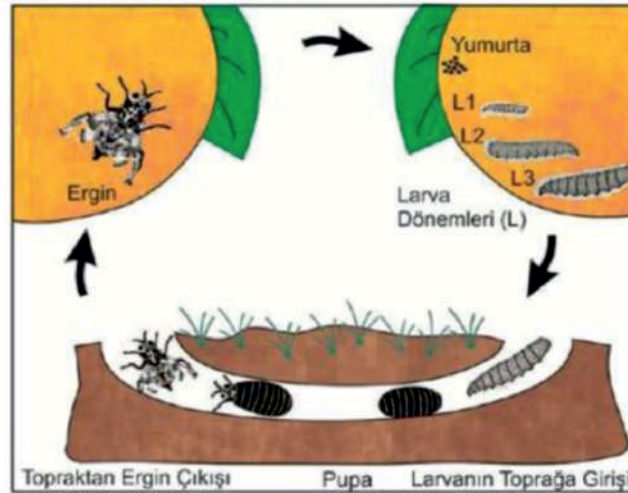
BIYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Sıfır toleranslı karantina zararlısı.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve larva dönemleri
Zarar şekli	Meyve içine yumurta bırakarak meyvenin dökülmesine ve segment bölgesinin bozulmasına yol açar.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	369 GD
Döl sayısı	9 - 11
Zararlılığın varlığının takibi ve tespiti	Gün-derece değeri 369'a eriştiğinde monitör tuzaklar kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Steril sinek salımı – Feromon tuzaklar ile kitlesel yakalama - Çevredeki hayvansal atıkların ve ağaç altlarının ilaçlanması - bahçe içi dökülmüş meyvelerin toplatılarak siyah poşetler içinde güneş altında bekletilerek larvalarının imhası

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

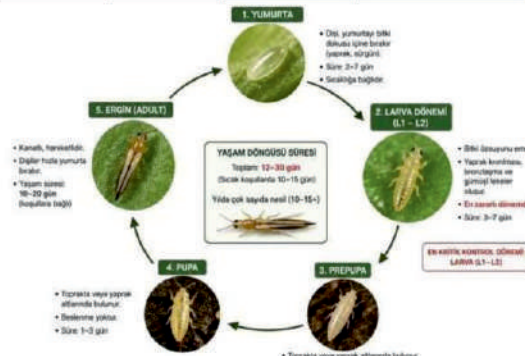
Ülkemizde bilinen etkili bir doğal düşmanı YOKTUR.

Önemi	Fidanlarda sürgün ucu gelişimini durdurur.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Taze sürgün uçlarında ve taze meyve kabuklarında zarar oluşturur.
	
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	220 - 300 GD
Döl sayısı	10-15
Zararının varlığının takibi ve tespiti	220 - 300 GD'den itibaren sürgün ucu ve yapraklar kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması. Yaz sonu ile sonbahar sürgünlerinde meydana gelen zarardan faydalanarak, çok daha önemli zararlıların yumurta bırakarak neslini devam ettirmesi önlenmiş olunur. Bu nedenle herhangi bir kimyasal kullanımı tavsiye edilmez.

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	---------------	----------------	--------------	-------------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

			
Ergin (solda) ve nimf (sağda) <i>Orius sp.</i> thrips ile beslenirken.	<i>Amblyseius cucumeris</i> (solda) ve <i>Amblyseius swirskii</i> (sağda).	<i>Chrysoperla carnea</i> larvası etkili bir thrips avcısıdır.	Ergin <i>Euseius sp.</i> , thripsin ergin öncesi dönemi ile beslenirken.

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

Turunçgillerde Empoasca

BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

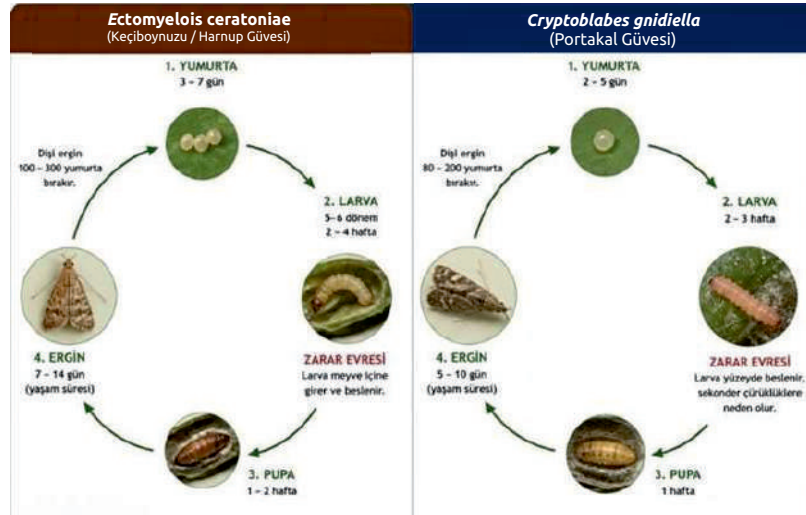
Önemi	Meyve kabuğunda emgi lekeleri yapar ve meyve kalitesini bozar.										
Zararlı olduğu dönem	Ergin dönemleri										
Zarar şekli	Meyve kabuğunda emgi yaparak meyve rengini ve kalitesini bozar.										
											
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	Turunçgil üzerinde dölünü tamamlamaz										
Döl sayısı	Turunçgil üzerinde dölünü tamamlamaz										
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	Etrafında tarla bitkileri olan turunçgil bahçelerinde, meyve rengi değişmeye başladığında kontroller yapılmalıdır.										
Mücadele metodu	Kireç uygulamaları ile ağaç dışı beyazlatılarak mücadele edilir (1 kg toz kireç/100 L su)										
Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü											
Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ülkemizdeki doğal düşmanları											

Önemi	Harnup güvesi ve Portakal güvesi meyvede tahribat yapar.
Zararlı olduğu dönem	Ergin dönemleri yumurta bırakarak, larva dönemleri ise beslenerek zarar oluşturur.
Zarar şekli	Harnup güvesi özellikle göbekli portakal çeşitlerinde göbek kısmından meyve içine girerek meyvenin dökülmesine sebep olur. Portakal güvesi ise yıldız altında zarar yapar. Unlubit tarafından zararlandırılmış meyvelerde zarar oranı daha yüksektir.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	400 - 500 GD
Döl sayısı	3 - 4
Zararlılığının varlığının takibi ve tespiti	400 - 500 GD'den itibaren meyveler kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele (<i>Bacillus thuringiensis</i> ile) ve bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması.

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	---------------	----------------	--------------	-------------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

 <p><i>Bacillus thuringiensis</i></p>	 <p><i>Bracon hebetor</i></p>	 <p>Yumurta ve larva parazitoitleri</p>
--	--	--

TAGEM
ARGE & İNOVASYON

Turunçgillerde Torbalı Koşnil

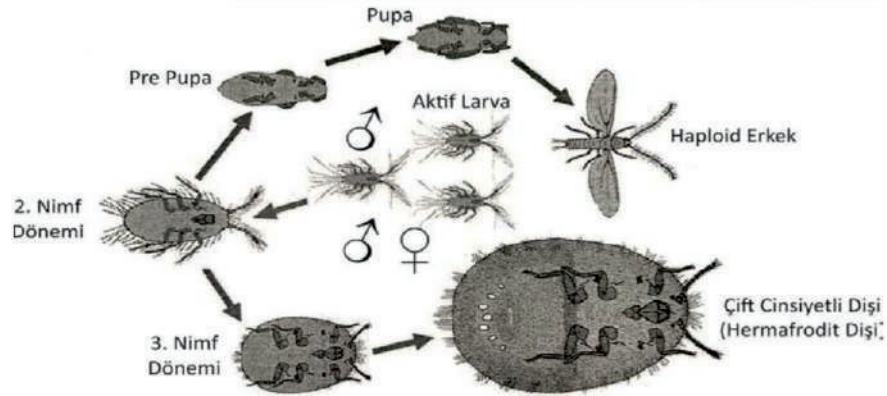
BIYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Ağaç dallarında tahribat yapar. Kurumalara neden olur, meyveyi kirletir
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Dallarda emgi sonucu kararmalar meydana gelir. Yüksek popülasyonlar ince dalların kurummasına sebep olur. Salgıladığı tatlı madde üzerinde gelişen fumajin nedeniyle meyvelerde kirlenme ve kalite kaybı oluşur.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	150 GD
Döl sayısı	2-4
Zararlılığın varlığının takibi ve tespiti	150 GD'den itibaren gövde ve dallarda zararlı varlığı kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Faydalı böcekler ile biyolojik mücadele

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	-------	-------	---------	--------	---------	-------	------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

		
<i>Rodolia cardinalis</i> ergini	<i>Rodolia cardinalis</i> ergini ve pupası	<i>Rodolia cardinalis</i> larvası

TAGEM
ARGE & İNOVASYON

Asya Turunçgil Psillidi (ACP)

BİYOLOJİK MÜCADELE
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Önemi	Taze sürgünlerde emgi yapar, Yeşillenme (HLB) hastalığı etmeni bakterinin taşıyıcısıdır.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Filiz, yaprak ve sürgünlerde emgi yaparak yapraklarda deformasyonlara neden olur. Salgıladığı tatlı madde üzerinde gelişen fumajin nedeniyle kirlenme meydana gelir.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	210 GD
Döl sayısı	8-10
Zararlılığının takibi ve tespiti	210 GD'ye erişildikten sonra filiz yapraklarının alt yüzeyleri kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadele ve bahçe içi faydalıların korunarak ekolojik dengenin sağlanması. Arap sabunu veya mineral yağ uygulamaları nimf döneminde etkilidir. (Önceden kükürt uygulaması yapılmış ise, yağ uygulaması için en az 30 gün beklenmelidir.)

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	------	--------------	--------------	----------------	---------------	----------------	--------------	-------------	-------	--------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

Tamarixia radiata

Oenopia conglobata larvası

Harmonia axyridis

Önemi	Fidanların kurumasına ve gelişmesine mani oldu gibi çiçek ve meyveye de zarar vermektedir.
Zararlı olduğu dönem	Ergin ve ergin öncesi dönemleri
Zarar şekli	Ağaçların gövde, dal, yaprak, çiçek ve meyvelerini kemirerek zarar vermektedir.
Bir döl için gerekli Gün-Derece değeri	1200 GD
Döl sayısı	2-3
Zararlılığın varlığının takibi ve tespiti	1200 GD'den itibaren gövdeler kontrol edilmelidir.
Mücadele metodu	Biyolojik mücadelesi predatör salyangoz (<i>Rumina decollata</i>), kaz ve ördek ile mümkündür. Kimyasal mücadelesi ise ağaç çevresine 25-30 cm genişliğinde sönmemiş toz kireç serpmek veya ağaç gövdesini iri taneli tuz eklenmiş kireçli su ile badana yapmaktır. Salyangozlar toplanarak çuvala konulmalı ve güneş altında imha edilmelidir.

Yıl boyunca zararlı olduğu aylar ve yaşam döngüsü

Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
------	-------	-------------	--------------	--------------	----------------	---------------	----------------	--------------	-------------	--------------	---------------

Ülkemizdeki doğal düşmanları

		
Kaz	<i>Rumina decollata</i>	Ördek

BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Kışla Cad., PK. 21, 01321, Yüreğir / Adana

Telefon: 0322 3441784

Fax: 0322 3441702

Web: <http://arastirma.tarimorman.gov.tr/bmae>

e-mail: bmae@tarimorman.gov.tr